

Väkivalta ja päihteet nuorilla

Vanhempainilta 23.11.2023

yk Teemu Lesonen / Äänekosken poliisiasema / valvonta- ja hälytyssektori

Nuoret / lapset poliisin tehtävillä

Hätäkeskustietokannasta haettuna vuodelta 2023:

- nuori* 159 kpl
- lapsi* 51 kpl
- alaikäi* 40 kpl.

Yhteensä 250 kpl 10 kuukauden aikana.

Poliisi on nuorten / lasten kanssa tekemisissä siis Äänekoskella lähes päivittäin.

Nuoret / lapset poliisin tehtävillä

Nuorten aiheuttamat poliisitehtävät tyypillisesti:

- liikenteestä aiheutuvat tehtävät
 - näpistykset / lievät petokset
 - häiriökäyttäytymiset
 - vahingonteot
 - päihteisiin liittyvät tehtävät
 - uhkailut / pahoinpitelyt.
-
- Rikosoikeudellinen vastuu alkaa 15-vuotiaana, vahingonkorvausvastuu myös tätä nuoremmalla.

VÄKIVALTA

Väkivalta

- Koulusta ilmoitetaan poliisille tai vanhemmat / nuoret ilmoittavat suoraan.
- Vakavampi väkivalta alkaa usein lievästä koulukiusaamisesta (porukasta poissulkeminen, nimittely, töniminen).
- Koulukiusaaminen terminä harhaanjohtava, kyseessä on usein rikos (otettava huomioon rikosoikeudellinen vastuu / lapsen kehitysaste).
- Asioihin varhainen puuttuminen on nuorten kohdalla erittäin tärkeää!

Väkivalta

- Päihteet ja väkivalta liittyvät yhteen. Nuoret ostavat ja myyvät päihteitä (tupakka, nuuska, vape, alkoholi, lääkkeet, huumeet) velaksi ja tämä aiheuttaa velkojen perimistä uhkailua ja väkivaltaa käyttäen.
- Jotkut nuoret ihailevat päihdemaailmaa ja siihen kuuluvaa väkivaltaisuutta.
- Väkivallan pelon vuoksi varustaudutaan teräasein ym.

Rikosnimikkeitä, Rikoslaki

Pahoinpitely

”Joka tekee toiselle ruumiillista väkivaltaa taikka tällaista väkivaltaa tekemättä vahingoittaa toisen terveyttä, aiheuttaa toiselle kipua tai saattaa toisen tiedottomaan tai muuhun vastaavaan tilaan, on tuomittava *pahoinpitelystä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.”

Laiton uhkaus

”Joka nostaa aseensa toista vastaan tai muulla tavoin uhkaa toista rikoksella sellaisissa olosuhteissa, että uhatulla on perusteltu syy omasta tai toisen puolesta pelätä henkilökohtaisen turvallisuuden tai omaisuuden olevan vakavassa vaarassa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *laittomasta uhkauksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.”

Rikosnimikkeitä, Rikoslaki

Yksityiselämää loukkaava tiedon levittäminen

” Joka oikeudettomasti

1) joukkotiedotusvälinettä käyttämällä tai

2) muuten toimittamalla lukuisten ihmisten saataville

esittää toisen yksityiselämästä tiedon, vihjauksen tai kuvan siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vahinkoa tai kärsimystä loukatulle taikka häneen kohdistuvaa halveksuntaa, on tuomittava *yksityiselämää loukkaavasta tiedon levittämisestä* sakkoon.”

Kunnianloukkaus

” Joka

1) esittää toisesta valheellisen tiedon tai vihjauksen siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vahinkoa tai kärsimystä loukatulle taikka häneen kohdistuvaa halveksuntaa, taikka

2) muuten kuin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla halventaa toista, on tuomittava *kunnianloukkauksesta* sakkoon.”

Alaikäisten tekemät, poliisin tietoon tulleet ja kirjatut pahoinpitelyt Äänekoskella

- 2021: 6 kpl (kaikki yhteensä 79 kpl)
 - 2022: 15 kpl (kaikki yhteensä 104 kpl)
 - 2023: 12 kpl (kaikki yhteensä 95 kpl)
-
- Alaikäisten tekemiä pahoinpitelyitä on siis noin 10-15 % kaikista poliisin tietoon tulleista pahoinpitelyistä.

PÄIHTEET

Varoitusmerkit nuoressa

- Lisääntynyt rahantarve
- Rahan lisääntyminen
- Poissaolot koulusta
- Kaveripiirin muuttuminen
- Harrastusten lopettaminen
- Elämänarvojen vääristyminen
- Hygienian laiminlyönti
- Sekava käytös ilman alkoholin hajua
- Vainoharhat, mielialan vaihtelut
- Nopeat liikkeet, rauhattomuus, uneliaisuus
- Poikkeavan pienet tai suuret pupillit
- Neulanpiston jäljet käsivarsissa
- Pahoinpitelyjen jäljet

Tupakkatuotteiden, alkoholin, huumeiden hankinta

- Helppo hankkia esimerkiksi Tor-verkon kautta, Snapchatissä Telegram ym. Puhelimessa yläpalkissa sipulin kuva = Tor-verkko.
- Jokaiselta paikkakunnalta saatavissa nopeasti ja helposti.
- Voi saada velaksi, mutta aiheuttaa velkasuhteen ja mahdollista väkivaltaista velanperintää.
- Varsinkin tyttöjen kohdalla voi johtaa myös seksuaaliseen väkivaltaan.

Äänekoskella poliisin tietoon tulleita ja kirjattuja rikoksia

- Tupakanmyyntirikkomus /-rikos
- 2021 0 kpl, 2022 2 kpl, 2023 2 kpl

- Alkoholirikkomus
- 2021 6 kpl, 2022 4 kpl, 2023 5 kpl

- Huumausainerikos / törkeä huumausainerikos (+ huumausaineen käyttörikos)
- 2021 7 (34) kpl, 2022 13 (48) kpl, 2023 17 (76) kpl

- Yleisesti huumausaineet arkipäiväistyneet ja siihen liittyvä rikollisuus on kasvussa, koskee myös nuoria.

Tupakkatuotteet

- VAPE / sähkötupakka
 - Tupakka
 - Nuuska
 - Nikotiinipussit
-
- Kiellettyjä alle 18-vuotiailta (tupakkalaki). Luovuttaminen alaikäiselle rangaistavaa.
 - Tupakka väistymässä nikotiinipussien / nuuskan ja sähkötupakan tieltä.
 - Nuuskan maahantuonti omaan käyttöön sallittu täysi-ikäiselle (1 kg / vrk).
 - Poliisin pyydettävä tupakkatuotteiden hävittämiseen lupa huoltajilta/vanhemmilta.

Alkoholi

- Kaupasta hankittu alkoholi (täysi-ikäinen hakijana).
- Ulkomailta tuotu, nuorten aikuisten välittämä alkoholi.
- Alkoholin myyminen ja välittäminen alaikäiselle on rikos (alkoholilaki).
- Tottumattomalla alkoholin käyttäjällä riski joutua onnettomuuksiin, syyllistyä rikokseen tai joutua rikoksen uhriksi.

Lääkkeet

- Katukaupassa liikkuu runsaasti erilaisia lääkkeitä.
- Lääkkeiden alkuperä saattaa olla muu kuin luvattu.

- Ennalta arvaamattomia vaikutuksia.
- Yhteisvaikutus alkoholin kanssa?
- Päähtynyt olemus ilman alkoholin hajua.
- Sekavuus, puheen kankeus, liikkeiden epävarmuus.
- Vahva riippuvuus, vaikeat vieroitusoireet.
- Kouristukset, myrkytykset, itsemurhat.

Kannabis – marihuana - hasis

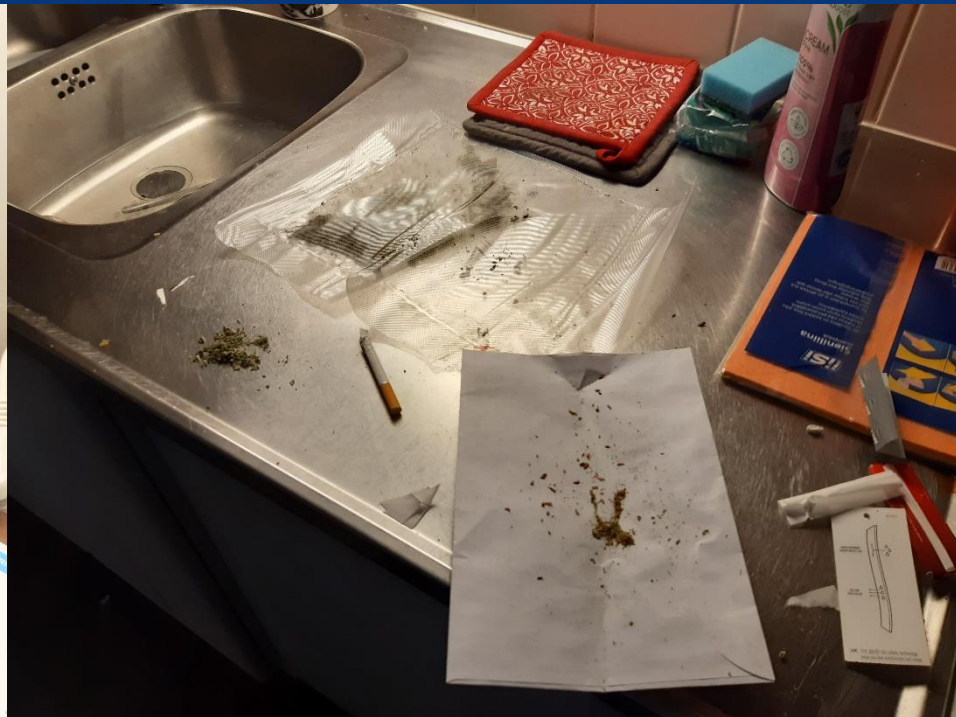
- Cannabis sativan kuivatuista kukista ja lehdistä.
- Kotikasvatus verrattain yleistä.
- Helppo saatavuus.
- Pidetään vaarattomana – ei ole (kannabispyskoosi).

- Tunnistettava, imelä haju.

Kannabis sativa kotikasvatusta

Pistokkaita ja marihuanaa

Hasis

Amfetamiini

- Synteettinen huume.
- Vaalea tai kellertävä jauho, voi olla myös kiinteänä tai nesteenä.
- Käytetään juomalla, syömällä, nuuskaamalla, polttamalla tai suonensisäisesti.
- Voi olla ”huonoa ainetta” jolloin saattaa olla hyvin vaarallista käyttäjälle.
- Ekstaasi on amfetamiinin synteettinen johdannainen. Yleisimmin tablettina tai kapselina.

- Käyttäjä energinen, levoton, voi olla aggressiivinen, sekava tai vainoharhainen.
- Voi aiheuttaa unettomuutta, paniikkiloja, harhoja, kouristuksia ja rytmihäiriöitä.

Amfetamiini ja ekstaasi

Psilosybiini

21.11.2023

21.11.2023

Poliisin toimenpiteet

- Poliisipartio tekee rikosilmoituksen sekä lastensuojeluilmoituksen, kontaktoi huoltajat, kuljettaa nuoren kotiin, takavarikoi / hävittää laittomat esineet ja aineet.
- Tutkinta kuulustelee osapuolet ja pitää tarvittaessa Ankkuri-puhutuksen.
- Toiminnan tavoitteena on varhainen puuttuminen alaikäisten rikolliseen toimintaan, heidän tekemiin rikoksiin ja häiriökäyttäytymiseen, selvittää asiakkaan kokonaisvaltainen elämäntilanne sekä ohjata tarkoituksenmukaisen avun ja palveluiden piiriin.
- Alle 15-vuotiaiden rikoksia ei kirjata aina, riippuu rikoksen vakavuudesta.

Kaikesta riskeistä ja uhkakuvista huolimatta
Äänekosken nuoret ovat pääasiassa hyvin
asiallisia, tavallisia nuoria.

Kiitos

21.11.2023